

7. REGISTRERING AF BLADLUS I VINTERHVEDE OG VINTERBYG I UGE 44

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Bekæmpelsestærsklen er dette efterår overskredet i ca. 40 procent af markerne. Beslutning om evt. bekæmpelse vurderes at være truffet og skal ellers træffes nu. Ved sen indflyvning af bladlus bliver viruspletterne alt andet lige mindre.

Forekomsten af bladlus følges igen i dette efterår i registreringsnettet i 33 vinterhvedemarker og 22 vinterbygmarker frem til og med 5.- 6. november. Der bedømmes i tidligt såede marker (sået før 15. september) og i milde områder, hvor risikoen for angreb af bladlus og dermed havrerødsot er størst.

Der findes ingen bekæmpelsestærskel for bladlus om efteråret i vintersæd, fordi et varierende antal bladlus indeholder smitte af havrerødsot, og fordi det er ukendt, hvornår nattefrost reducerer antallet af bladlus. Finder man dog bladlus på 2-3 procent af planterne, anbefales en bekæmpelse. Beslutning om evt. bekæmpelse vurderes at være truffet. Evt. bekæmpelse anbefales senest udført i indeværende uge, og er selvfølgelig især aktuell i marker med mange bladlus.

Det tidligere milde vejr har fremmet bladlusene. Det nuværende ustadige vejr med lavere temperaturer har nedsat bladlusenes opformeringshastighed. Nattefrost stopper ikke

bladlusenes aktivitet. Forsøg har vist, at halvdelen af havrebladlusene dør ved $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$, og halvdelen af kornbladlusene først dør ved $\pm 8^{\circ}\text{C}$.

I Skåne følges forekomsten af bladlus i en sugefælde nord for Malmø. Her er i uge 41 og 42 fanget usædvanlig mange bladlus. Omslaget til køligere vejr har dog medført, at fangsterne er faldet i den forløbne uge 43.

Det vurderes, at der i år er sket en relativ sen indflyvning af bladlus til vintersædsmarkerne. Dette forklarer også, hvorfor der ikke er så tydelige forskelle mellem bladlusangrebene i tidligt og sentsåede marker. Den senere indflyvning vil alt andet lige også reducere diameteren af pletterne med angreb af havrerødsot til foråret.

I hvede var udbyttetabet i gennemsnit af 13 forsøg i 2015 i pletter med havrerødsot 46 procent (variation 26-62 procent). I 2 demoforsøg i vinterbyg var tabet i pletter med angreb ca. 90 hhv. 60 procent. I et enkelt forsøg i rug var tabet i pletter med havrerødsot 28 procent.

I hvede er der denne uge fundet bladlus i 20 af 24 undersøgte marker (ca. 85 procent af markerne mod ca. 65 procent i ugen før) med 0,01 til 5 procent angrebne planter.

I vinterbyg er der fundet bladlus i 14 af 19 marker (ca. 75 procent af markerne mod 70 procent i ugen før) med 0,1 til 10 procent angrebne planter.

Bekæmpelsestærsklen er i dette efterår pt. overskredet i 38 procent af de tidligt såede hvedemarker og i 42 procent af de tidligt såede vinterbygmarker. I den forløbne uge var det i ca. 32 hhv. 36 procent af markerne.

Som tidligere omtalt har LMO's planteavlskonsulenter den 22. oktober undersøgt i alt 65 vintersædsmarker i deres område i Jylland (33 hvedemarker, 17 vinterbygmarker, 14 rugmarker, 1 tritcale) for angreb af bladlus. De fleste marker var sået før den 20. september. Der var mindst 2 procent angrebne planter i 60 procent af hvedemarkerne, 50 procent af vinterbygmarkerne og i 93 procent af rugmarkerne. Især i rug blev der fundet marker med mange bladlus. Der blev også fundet tilfælde af mange bladlus i områder, som ikke er så milde, og der var ikke tydeligt flest bladlus ved tidlig såning.

Fra praksis er der tidligere i efteråret også meldt om marker med 10-20 procent planter med bladlus i nogle tidligt såede marker (før 10. september) syd for Næstved. Ved Bramming er tidligere også fundet i størrelsesordenen 5 procent angrebne planter i nogle tidligt såede rugmarker. Ved Kolding er fundet 3-4 procent angrebne planter i nogle tidligt såede vintersædsmarker.

Markerne undersøges bedst ved, at man lægger sig ned og kigger på bladene i modlys. Hvis der er en eller flere "mørke pletter" på bladene, kan en nærmere undersøgelse afgøre, om det er bladlus eller ej. Bladlusene kan også sidde på stænglerne lige i jordoverfladen eller ved basis af bladene.

Til bekæmpelse kan anvendes: 0,1-0,15 kg/ha Karate, 0,05-0,075 kg/ha Kaiso Sorbie, 0,125-0,15 l/ha Fastac, 0,05 -0,1 l/ha Mavrik Vita og i vinterbyg yderligere 0,1-0,15 l/ha Biscaya.

I figur 1-2 nedenfor er udviklingen i år sammenlignet med de foregående år. I efteråret 2017 var der kun et registreringsnet i vinterhvede.

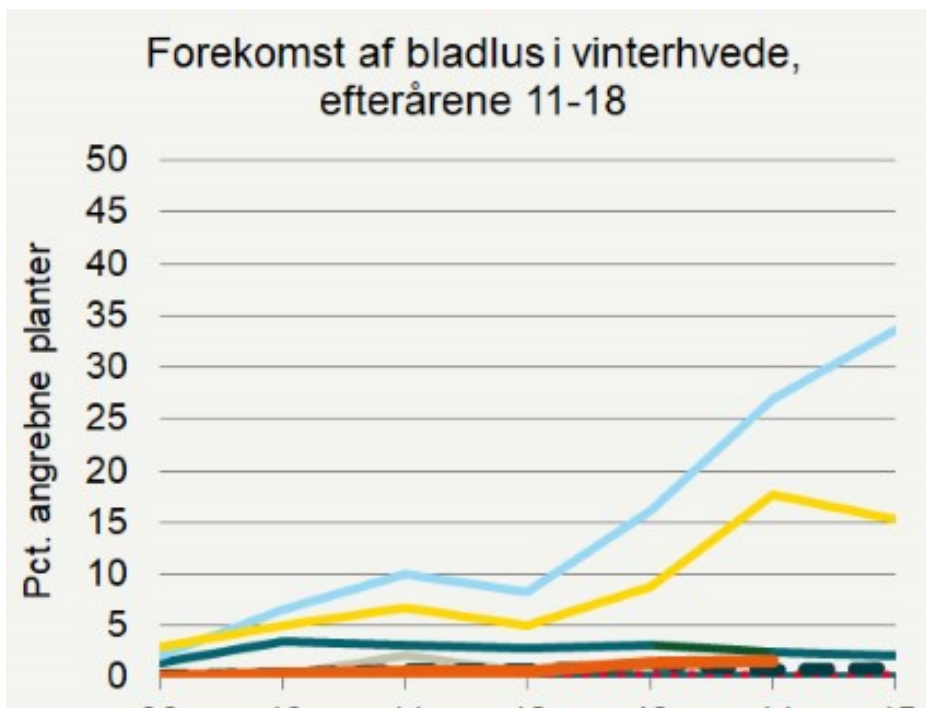
Registreringen i den kommende uge er sidste registrering i år. Man er dog velkommen til at fortsætte registreringerne.

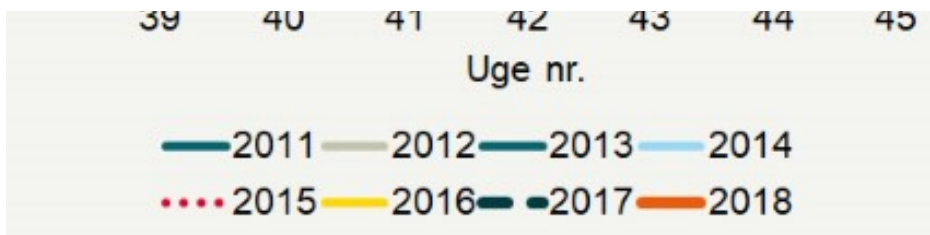
Se data og yderligere kommentarer:

- [Vinterhvede](#)
- [Vinterbyg](#)

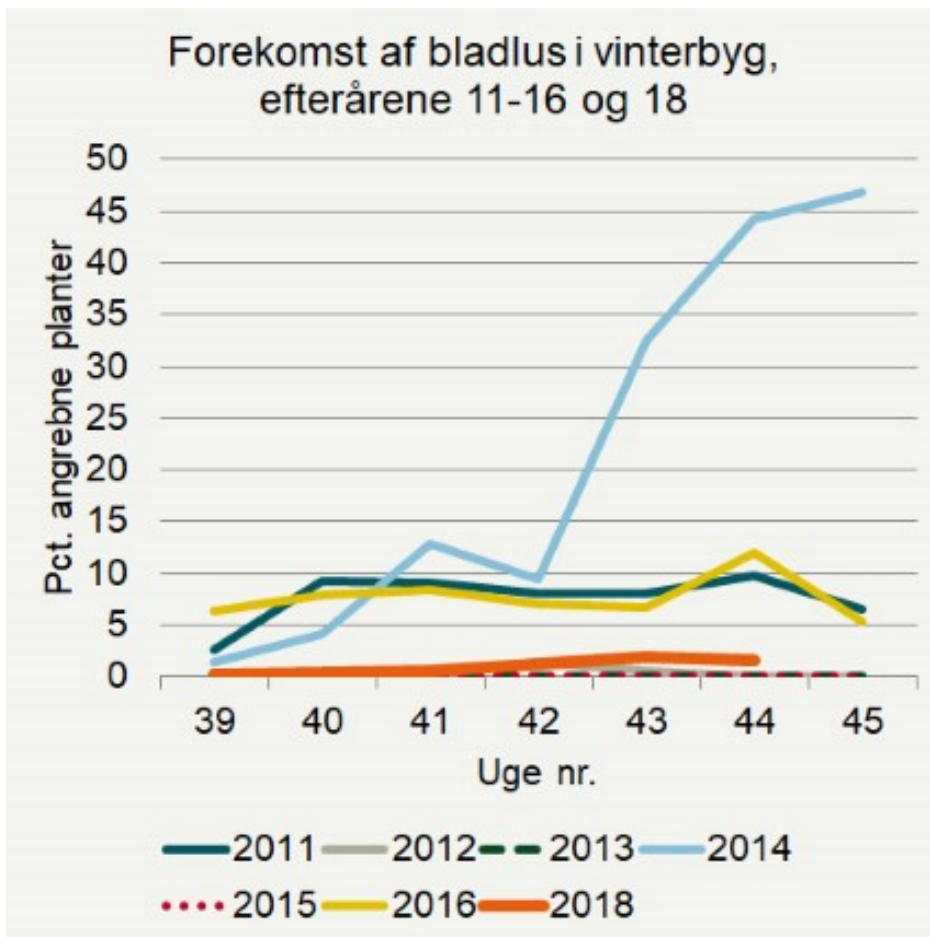

Billede 1. Bladlus i rug fotograferet den 24. oktober 2018 af Aksel Ravn, Kolding Herreds Landbrugsforening, KHL. Bladlusene blev især synlige, da stænglerne blev løftet lidt op ad jorden.

Figur 1. Udviklingen af bladlus i vinterhvede i de seneste efterår.

Figur 2. Udviklingen af bladlus i vinterbyg i de seneste efterår.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.